

סמל שקדי, מרדכי

בן חיה ומנחם, זכרונם לברכה. נולד ביום ט"ז בתמוז תרצ"ו (6.7.1936) בעיר טרגונימץ שברומניה. בהיותו בן שנתיים נתייתם מרדכי מאמו. מכיוון שהאב הרבה לנדוד ברחבי רומניה, שהה יחד עם אחיו חיים בבית משפחת נתנזון. מרדכי החל ללמוד בחדר, אולם מאורעות מלחמת העולם השנייה ומוראותה הגיעו לרומניה ומרדכי ואחיו נאלצו לעבור ממקום למקום ולמצוא מקלט לעצמם. לאחר תום המלחמה עלה מרדכי בשנת 1950 לארץ, והוא בן 14 שנים ומראהו כבן 9-10 שנים. הוא נקלט במשק הפועלות שבחדרה, שבה התגוררו אחיו ואחותו הבכירים.

מרדכי גויס לצה"ל במחצית אוגוסט 1954, ולאחר הטירונות הוצב בחיל-הקשר ובחיל זה שירת כקוון שדה עד יומו האחרון: שלושים שנות שירות מסור ונאמן. במהלך שירותו פרצה מלחמת סיני, הלא היא מבצע קדש. מרדכי, עם יחידתו, מצאו עצמם בראשונה במרחבי סיני משרתים במקומות שיהפכו להיות מוכרים, כמו אבו עגילה, ביר גפגפה, אל עריש ועוד. מרדכי היה חיל מצטיין בכל אשר עשה, ומפקדיו וחבריו אהבוהו מאוד.

בתחילת פברואר 1957 שוחרר מרדכי מהשירות הסדיר, והחל לעבוד כמדריך חקלאי ביישובי חבל תענך מטעם הסוכנות היהודית. הוא קבע את מקום מגוריו בשכונת ברנדיס, שבחדרה. בשנת 1962 נשא מרדכי לאשה את צפורה נתנזון, מכרתו מילדות. הוא הרעיף חום ואהבה על בני משפחתו, ושאף לתת להם כל מה שהיה חסר לו בשנות ילדותו.

גם במלחמת ששת הימים נקרא מרדכי לשירות מילואים, ואחרי ששוחרר החל לעבוד כמדריך בעמק חפר. תוך כדי עבודתו החקלאית, מצא לו מרדכי זמן לעבודה ציבורית: הוא נבחר לוועד השכונה, ואחרי-כן ליושב-ראש הוועד, והשקיע מכוון ומרצו בפיתוח השכונה. הוא גם נבחר לחבר ועד בית-ספר "צפרירים", שבו למדו ילדיו, אבי, יפה וצביקה. במלחמת יום הכיפורים שירת מרדכי תקופה ארוכה ברמת הגולן. כששב ממנה, הוא עשה הסבה מקצועית ועבר למחלקת הקליטה של הסוכנות היהודית ובתפקידו זה ניהל מרכזי קליטה באיזור הצפון. בנוסף לכך היה מרדכי מפקד תחנת המשמר האזרחי בשכונת מגוריו. מרדכי נקרא לשירות מילואים גם בתקופת מבצע ליטני וחזר בשלום, עמוס בחוויות וברשמים. במלחמת שלום הגליל שירת מרדכי, יחד עם בנו הבכור אבי, איש הצנחנים, בלבנון.

מתקופת שירות ראשונה חזר מרדכי בשלום, אך ביום כ"ה באדר א' תשמ"ד (28.2.1984), נפל סמל מרדכי בקרב בלבנון במלחמת שלום הגליל והובא למנוחת עולמים בחלקה הצבאית שבבית-הקברות הישן בחדרה.

הוא השאיר אחריו אשה, שני בנים ובת, שני אחים ואחות.

מפקדיו ציינו לאחר מותו, כי "היה חייל שקט, מסור, חרוץ ושקדן ששירת במקצועו, קוון שדה במשך שלושים שנים, השתתף בכל מלחמות ישראל. למרות גילו, הוא ביצע בלא דופי את המוטל עליו, לעתים תוך סכנת נפשות ותחת אש ללא טענות ובדרך הטובה ביותר, כשהוא מושך אחריו בדרכו השקטה את כל החיים סביבו".

במכתב התנחומים למשפחה השכולה כתב מפקדו: "בראש מורכן עומדים אנו - חיילי הקשר ומפקדיו, ממאנים להאמין, המומים, כואבים ומזועזעים. שקדי השקט, החרוץ והשקדן איננו עוד... הוא היה סמלה של ישראל רדופת המלחמות, מופת לחייל שהשתתף בחמש מלחמות... ובכוננויות ובתרגילים אין ספור ותמיד - בלא ליאות... בשיחות אישיות גילה גם את הצד האחר - העיקרי - למעשה - את היותו בעל ואב מסור שכל מעייניו במשפחתו ובילדיו ויחד עם זאת מצא תמיד זמן לפעילות ציבורית למען הכלל כמו שהיכרנוהו חבריו ליחידה בעת שירות המילואים".

ספר שירים, ושמו "במורד שביל הדמעות", הוצא לזכרו על-ידי בני המשפחה.

(דף זה הוא חלק ממפעל ההנצחה הממלכתי 'יזכור', שנערך ע"י משרד הביטחון)

מרדכי שקדי

מרדכי נולד בט'ז בתמוז תרצ"ו (1936-7-6), לחוה ומנחם, בטרגונימץ, רומניה. בן שנתיים היה כשנפטרה אמו והוא נשלח ל"חדר", הרחק מביתו ומשפחתו. בתקופת מלחמת העולם השנייה - והוא ילד - התגוררו הוא ואחיו הגדול ממנו חיים, עם סבתא ישישה וניהלו מלחמת קיום אכזרית. בן 14 היה כאשר עלה ארצה, בשנת 1950, נשלח ללמוד במשק הפועלות בחדרה, במסגרת גרעין נוער. את חופשותיו היה מבלה עם אחיו, חיים וישעיהו, ועם אחותו ריבה. בשנת 1954 התגייס מרדכי לצה"ל. את שירותו הצבאי - הסדיר ואחר כך שלושים שנות מילואים, עשה בחיל הקשר. קוון שדה הוא היה. את מלחמת סיני עשה באל-עריש. ביום 11-02-1957 השתחרר מן השירות הסדיר, שב לחדרה והשתקע בה. שימש, מטעם הסוכנות, כמדריך חקלאי בחבל תענך. בשנת 1962 נשא לאישה את ציפורה, בת זקונים למשפחה בה גדל בשנות ילדותו הראשונות. בשנת 1964 נולד בנו בכורו אבי, וב-1966 בתו יפה. ב-1972 נולד בן הזקונים, צביקה,

מרדכי שקדי

שנקרא על שם אחי אמו, שנפל במלחמת ששת הימים.
בחיי היום יום עסק מרדכי בהרבה פעילויות התנדבותיות,
אם במשמר האזרחי ואם בוועד שכונת ברנדיס (בו שימש כיו"ר
הוועד) או בוועד בית הספר בו למדו ילדיו.
במלחמת יום הכיפורים שירת מרדכי ברמת הגולן.
בן 46 היה מרדכי כשפרצה מלחמת שלום הגליל, והוא
נקרא לדגל. בעת שירותו השני במילואים, בדרכו לצור,
בכ"ה באדר א' תשמ"ד (28-2-84) נהרג במארב של מחבלים.

מרדכי שקדי

ל ד מ ו ת ו

מרדכי דבק היה, במלוא המסירות, בכל אשר עשה.

"את הנשמה הוא נותן" היו אומרים עליו מכריו. כך בעת

מאבקו לחיים בגלות רומניה, בעת מלחמת העולם השנייה, כך

בלימודיו במשק הפועלות בחדרה, כך בצבא. את שירותו הצבאי

עשה בהצטיינות, אף זכה בפרסים של שקדנותו ומסירות לצבא,

ליחידתו.

פעילותו כמדריך חקלאי בחבל תנעך הביאה לו ידידים

רבים, הן מקרב היהודים והן מקרב הערבים, שכן כולם הכירו

והוקירו את התמדתו ומסירותו.

הגיוס לצבא בעתות חירום - במלחמת ששת הימים, מלחמת

יום כיפור ומלחמת שלום הגליל אופיין בדריכות ונכונות

שלו לתת את חלקו, ואף מעבר לכך - בהתארגנות המיידית

ובהקפדה על הפק"ל. ואף אם קשתה הפרידה, לא היה אף צל

של היסוס, אלא נכונות ומסירות עד הסוף. גם בפעילות

האזרחית - שנעשתה בהתנדבות - בלטה הדאגה לזולת

מרדכי שקדי

והמסירות לענייני הכלל. אך אופייני הוא שבעת מלחמת של"ג,
ובכורו כבר חייל ותיק, הוא מגויס, כאחד הצעירים לשרות
המולדת. הוא איננו מהסס. במסירות האופיינית לו ובדבקותו
במטרה הוא משתלב בשירת המלחמה. שירות מילואים ראשון
ושירות מילואים שני, ואפשר גם יותר, אלמלא נהרג.

"אחי מרדכי!"

"חלפה שנה מאז נסתם הגולל. אבן כבדה הונחה על קברך.
כדורי מרצחים מקרב האויב השיגוך בלבנון, ונוספה
משפחתנו למשפחת השכול העניפה, מכל מלחמות ישראל.
בעמדי ליד קברך, יודע אני שאתה טמון בתוכו, ובכל
זאת ממאן לבי להאמין כי אינך עוד בינינו.
זוכר אני את לידתך ואת ברית המילה שלך, בניכר.
בעודך ילד רך בשנים, התייתמנו מאמא וכל עולמנו נחרב.

מרדכי שקדי

בפרוץ המלחמה, הנוראה במלחמות, המכונה מלחמת העולם השנייה, ניהלנו שנינו מלחמת קיום אכזרית משלנו, יחד עם סבתא ישישה. עד חצות הליל היית ממתין לשובי הביתה, שמא תמצא פת לחם באמתחתך. בסיום המאבק הנורא הזה, כאשר קלגסי הנאצים נכנעו, הלכנו שנינו לפגוש את אבא בעיר אחרת. בחורף קשה של שנת 1945, בסופות שלג, הלכנו שני נערים, בסוליות נעליים קופואות, מרחק של למעלה ממאה קילומטר. התקווה לעתיד אחר, חדש, הפיחה בנו רוח חיים. לארץ הגעת בהיותך בן 15 שנה. באיזו שקדנות למדת. בצמאון רב קלטת עוד ועוד כדי למלא את החסר, ליישר קו עם כולם. מי יודע את ייסורי הנפש שעברת בבדידותך, בפנימית בית הספר, אולם ידעת כי עליך להתגבר, כי בארץ חדשה הינך וכי עתיד חדש ומבטיח לפניך.

ואמנם כן. את לימודיך סיימת בהצלחה. התגייסת לצה"ל והתגאית שהנך משרת את עמך בארצך. הרי ראו זאת בעיניך ובהתנהגותך. וכאשר קנית את הבית הקטן, ובו רק חדר אחד,

מרדכי שקדי

לא יכול היה איש להשתוות אליך באושר שהיה מנת חלקך.
והנה אתה מקים בית בישראל. את ציפורה הכרת בארץ,
אבל היא הרי נועדה לך מאז שהיתה שכנתנו בגולה. וכאשר
שיחקתם, בהיותכם ילדים קטנים, לא ידעתם שהגורל ישוב
ויחבר אתכם יחדיו. לאחר פגישתכם המחודשת בארץ, לא
היססתם וחברתם יחדיו ובאתם בברית הנישואין, כאילו
להמשיך את השושלת, והקמתם משפחה באותו בית קטן. יחדיו
שמחתם על כל לבנה, על כל נדבך ועל כל חדר שהוספתם.
נולדו הילדים אבי, יפה וצביקה. כמה גאה היית בהם.
את כל הטוב שבעולם רצית להעניק להם. לא חסכת מהם דבר.
כל שאיפתך היתה לגרום אושר למשפחה. בשביל ציפורה
והילדים - המילה "לא" לא היתה קיימת אצלך. לכל דאגת,
ומהר, כאילו ידעת שעליך להספיק.
כאשר הגיע הרגע לראות נחת בעולמך, וללוות את ילדיך
בהתבגרותם ובהצלחותיהם - כל אחד בתחומו הוא - כבה
פתיל חיך. את הידיעה על נפילתך קיבלנו כרעם וחלום

יד לבנים - חדרה

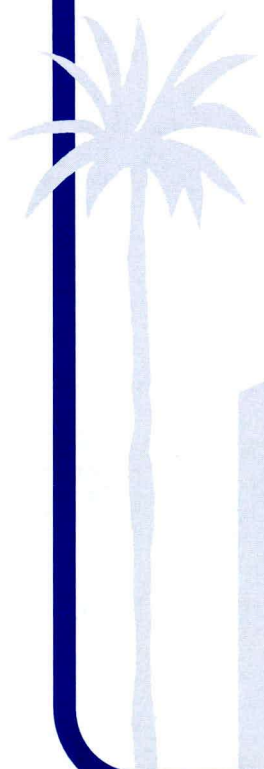
מרדכי שקדי

בלהות.

הכל תם, הגולל נסתם, אבן כבדה מונחת על קברך.
החיים נמשכים אבל אנו כולנו ממאנים להאמין כי אינך
עוד איתנו."

אחיק חיים שקדי

08-04-1985

יד לבנים - חדרה

מרדכי שקדי
בן חוה ומנחם שקדי

ט"ז בתמוז תרצ"ו 06/07/36
כ"ה באדר א' תשמ"ד 28/02/84

נולד ביום
נפל ביום